

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับทุกประเทศ นับตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐานไปจนถึงการศึกษาขั้นสูงสุด เพราะการศึกษาจะช่วยปลูกฝังให้ประชาชนเข้าใจถึงสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบต่องานสังคม รู้จักจรดโลงรักษาสิ่งที่ดีงาม ทั้งในทางค่านิยมและค่านิยมจิตใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาขั้นสูงจะมีความสำคัญและจำเป็นมากต่อการพัฒนาความเจริญให้แก่ประเทศชาติทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม เพราะไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพหรือกิจการใด ๆ ก็ตาม ส่วนหนึ่งจำเป็นต้องอาศัยความรู้ และความสามารถในการใช้เทคนิคทางวิชาการขั้นสูง เขาช่วยพัฒนา จึงสามารถดำเนินกิจการเหล่านั้นไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลกปัจจุบัน

แต่การลงทุนทางการศึกษาในระดับสูง จำเป็นต้องใช้ทรัพยากรมาก ทั้งในด้านการเงิน และบุคลากร ซึ่งนับเป็นเรื่องไม่ง่ายนักสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาและมีอัตราการเกิด (Birth Rate) ของประชากรสูง ดังเช่นประเทศไทย¹ เพราะการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็วนี้จะก่อให้เกิดปัญหามากในด้านการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากมีประชากรในวัยเรียนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จากการคาดคะเนจำนวนประชากรของประเทศไทยในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2514 และ พ.ศ. 2519 โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ พบว่า

---

¹วิศิษฐ์ ประจวบเหมาะ, "การเพิ่มประชากรกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ, 6 (ตุลาคม, 2514), หน้า 20.

ถ้าโครงการส่งเสริมการวางแผนครอบครัวโดยสมัครใจประสบความสำเร็จพอควร อาจทำให้อัตราการเพิ่มของประชากรค่อย ๆ ลดลงตั้งแต่ปี 2513 (ร้อยละ 3.1 ต่อปี) ประชากรในปี 2514 และปี 2519 จะมีจำนวนเพิ่มขึ้น 6.0 ล้านคน โดยจะมีจำนวนประชากรดังนี้²

	พ.ศ. 2514		พ.ศ. 2519	
	จำนวน (ล้าน)	ร้อยละ	จำนวน (ล้าน)	ร้อยละ
เด็กอายุ 0 - 14 ปี	16,568	44.0	18,971	43.5
เยาวชนอายุ 15 - 24 ปี	7,486	19.0	8,516	19.5
ประชากรทั้งประเทศ	37,658	100.0	43.659	100.0

จากตัวเลขดังกล่าวจะเห็นได้ว่า แม้จะมีการวางแผนครอบครัวแล้วก็ตาม รัฐบาลก็ยังต้องรับภาระหนักทางด้านการศึกษา ควบคู่กับการจัดสถานศึกษา และครูอาจารย์ให้เพียงพอกับประชากรในวัยเรียน โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาถึงอุดมศึกษา (อายุ 15 - 24 ปี) ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านคนในช่วงเวลาเพียง 4 ปี แต่เนื่องจากประเทศไทยเรามีทรัพยากรจำกัดทั้งทุนทรัพย์และครูอาจารย์ จึงไม่อาจสร้างสถาบันการศึกษาชั้นสูงให้เพียงพอต่อความต้องการของเยาวชนที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปีได้ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษา อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ เพราะจะช่วยให้เกิดการพัฒนาได้พร้อมกันในทุก ๆ ส่วนของประเทศ รัฐจึงพยายามกระจายโอกาสการศึกษาในชั้นอุดมศึกษาไปยังส่วนต่าง ๆ ของประเทศ โดยจัดตั้งมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคขึ้น เพื่อให้ประชาชนโดยทั่วไปมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาชั้นสูงสุดได้มากขึ้น เยาวชนในส่วนภูมิภาคก็ไม่จำเป็นต้องเข้ามาศึกษาต่อในส่วนกลาง เป็นการลดปัญหาต่าง ๆ ลงไปได้อีกมาก เช่น ปัญหาความแออัดในเมืองหลวง ค่าใช้จ่ายส่วนตัว

² เรณู สุวรรณสิทธิ์, "เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ, 8 (มีนาคม, 2514), หน้า 3.

ในขณะศึกษาซึ่งแน่นอนว่าจะต้องสูงกว่าในส่วนภูมิภาค นอกจากนี้แล้วปัญหาที่สำคัญที่สุดสำหรับนักเรียนส่วนภูมิภาคที่เข้ามาเรียนในส่วนกลางก็คือ ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย³ แต่เนื่องจากการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ปัจจุบันใช้วิธีการสอบคัดเลือกจากบุคคลที่เข้าสมัครสอบทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผู้ที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ย่อมมีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาและมหาวิทยาลัยที่ตนปรารถนา

จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จทางการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนคือ พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน (Socio economic background)⁴ นอกจากนี้ผู้ที่สามารถพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้สูงที่สุดนั้น ยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอีกหลายอย่างได้แก่ความพร้อมของผู้เรียน คุณวุฒิและประสบการณ์ในการสอนของครู สภาพชั้นเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู และประเภทของโรงเรียน ถ้าโอกาสทางการศึกษาเหล่านี้ต่างกันย่อมทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่แตกต่างกันด้วย⁵ ดังจะเห็นได้จากการที่นักเรียนแย่งกันสอบเข้าโรงเรียนบางโรงเรียน หรือการที่นักเรียนต่างจังหวัดพยายามจะเข้ามาเรียนต่อในกรุงเทพมหานคร โดยให้เหตุผลว่าโรงเรียนในส่วนกลางมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในต่างจังหวัด⁶ ดังนั้นการเข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ จึงช่วยให้มีโอกาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มาก

³วิทยา รัตนวิจิตร, "สถานภาพทางการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนต่างจังหวัดที่เรียนอยู่ในจังหวัดพระนครและธนบุรี" (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513).

⁴นิโคลัส เบนเนทท์, "การพัฒนาเศรษฐกิจกับความไม่เสมอภาคในโอกาสการศึกษา" แปลและเรียบเรียงจากเรื่อง Economic Development and Equality of Educational Opportunity, โดยเสกสรรค์ ประเสริฐกุล ศูนย์ศึกษา, 18 (มกราคม-กันยายน, 2515), หน้า 51.

⁵สุพจน์ ประเสริฐศรี, "ความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา: การกีดกันที่มองเห็น." ศูนย์ศึกษา, 20 (ตุลาคม, 2517), หน้า 87

⁶วิทยา รัตนวิจิตร, เรื่องเดิม.

กว่าที่จะเรียนอยู่ในต่างจังหวัด ถ้าเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้เป็นจริงก็น่าสนใจผู้ที่ยังคง
ต้องศึกษาอยู่ในส่วนภูมิภาคอย่างยิ่ง เพราะเท่ากับเป็นการลดโอกาสเข้าศึกษาต่อในมหา-
วิทยาลัยของเขาเหล่านั้นเสียตั้งแต่ยังไม่ลืมหูลืมตา อย่างไรก็ตามยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษาหรือ
ยืนยันว่า โดยทั่วไปแล้วโอกาสสอบผ่านเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จการศึกษา
จากส่วนกลางและส่วนภูมิกษณต่างกันจริงหรือไม่

ฉะนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคมและประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติ
การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาว่า เทาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันผู้ที่มอดค้ประกอบทางคานการศึกษา สังคม
สภาพแวดล้อม หรือสถานภาพส่วนตัวบางประการที่แตกต่างกันนั้น จะมีโอกาสสอบผ่านเข้า
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยต่างกันหรือไม่ ผลการวิจัยนี้อาจเป็นแนวทางในการวางแผนและ
พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการกระจายความเสมอภาคทางโอกาสการศึกษาไปยัง
ส่วนภูมิภาค นอกจากนี้ยังอาจแสดงให้เห็นถึงสถานภาพโดยทั่วไปของการศึกษาระดับมัธยม
ศึกษาทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง อันจะอาจนำไปสร้างแบบแผนสำหรับทำนวยการเข้า
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยถือชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเป็น
เกณฑ์ได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้ได้ขอคนพบบางประการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนาการ
ศึกษาในอนาคต ผู้วิจัยจึงได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้น
มัธยมศึกษาจากส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง
2. เปรียบเทียบโอกาส การเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และโอกาสที่ควรได้เข้า
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาจากส่วนการศึกษาที่ต่างกัน
3. ศึกษาโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้ที่มีภูมิลำเนาและสถานภาพ
ส่วนตัวต่างกัน
4. เปรียบเทียบโอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และโอกาสที่ควรได้เข้า
ศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้ที่มีภูมิลำเนาและสถานภาพส่วนตัวต่างกัน

5. หาสัดส่วนและร้อยละของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ภูมิภาค และอาชีพบิดามารดา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ จำกัดขอบเขตของการวิจัยเฉพาะโอกาสการสอบคัดเลือกผ่านผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง มีภูมิลำเนาและสถานภาพส่วนตัววัยใดแก่ เพศ และอาชีพบิดามารดาต่างกัน รวมทั้งสัดส่วนของผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยจำแนกตามเพศ ภูมิภาค อาชีพบิดามารดา และภาคที่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากกลุ่มตัวอย่างประชากรที่มีวุฒิสำเร็จชั้นเตรียมอุดมศึกษา หรือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่าของกระทรวงศึกษาธิการ หรือประกาศนียบัตรอื่น ๆ ที่เทียบเท่าในปีการศึกษา 2517 และสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งดำเนินการสอบโดยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐในปีการศึกษา 2518 เท่านั้น มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒปทุมวัน บางแสน และขอศึกษาเท่านั้น ไม่รวมถึงมหาวิทยาลัยรามคำแหง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

การวิจัยครั้งนี้มิได้พิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างอายุ และความสามารถทางสมองของตัวอย่างประชากรแต่ละหน่วย

ความหมายของคำและข้อความที่ใช้ในการวิจัย

โอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย หมายถึงโอกาสการสอบคัดเลือกผ่านผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย โดยหาจากจำนวนผู้สอบคัดเลือกได้ต่อจำนวนผู้มีสิทธิ์สอบคัดเลือก โอกาสที่ควรได้เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย หมายถึงโอกาสที่ทุกคนซึ่งพร้อมจะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ควรจะได้เข้าศึกษาต่อโดยเท่าเทียมกัน

ผู้มีสิทธิ์สอบ หมายถึงผู้สมัครสอบคัดเลือกซึ่งสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าในปีการศึกษา 2517 และยื่นใบสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในปีการศึกษา 2518

ผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย หมายถึงผู้สมัครสอบคัดเลือกที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าในปีการศึกษา 2517 และสามารถผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2518 มีสิทธิ์เข้าศึกษาในคณะวิชาในสถาบันอุดมศึกษานั้น ๆ ได้

สาขาวิชา แบ่งออกเป็น 4 สาขาวิชาคือ

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ หมายถึงสาขาวิชาที่ศึกษาถึงความจริงที่มีเหตุผลและสามารถทดสอบได้ เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต เช่น สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การแพทย์

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ หมายถึงสาขาวิชาที่ศึกษาถึงความจริงที่มีเหตุผลและสามารถทดสอบได้ เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ไม่มีชีวิต เช่น วิศวกรรมศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ หมายถึงสาขาวิชาที่ศึกษาถึงความจริงที่มีเหตุผลและสามารถทดสอบได้ เกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ เช่น รัฐศาสตร์ ครุศาสตร์

สาขาวิชามนุษยศาสตร์ หมายถึงสาขาวิชาที่แสวงหาความจริงอันเป็นอมตะ แต่ไม่สามารถพิสูจน์หรือทดสอบได้ เช่น ปรัชญา ศิลปกรรมศาสตร์

ภาค แบ่งออกเป็น ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ส่วนกลาง คืออาณาบริเวณที่เป็นเนื้อที่ของกรุงเทพมหานคร

ส่วนภูมิภาค คืออาณาบริเวณที่เป็นเนื้อที่ของประเทศไทย ยกเว้นกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งออกเป็น 6 ภาค

ภาคกลาง ได้แก่จังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี ชัยนาท สิงห์บุรี ลพบุรี อุทัยธานี อ่างทอง สระบุรี อุทัยธานี

ภาคเหนือ ได้แก่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แพร่ ลำพูน ลำปาง ตาก อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พิจิตร นครสวรรค์

ภาคใต้ ไทแก่งหวัด ชุมพร ระนอง ตรัง พัทลุง สงขลา ยะลา สตูล
ปัตตานี ภูเก็ต พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และสุราษฎร์ธานี

ภาคตะวันออก ไทแก่งหวัด จันทบุรี ระยอง ตราด นครนายก ปราจีนบุรี
ฉะเชิงเทรา ชลบุรี สมุทรปราการ

ภาคตะวันตก ไทแก่งหวัด กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี
นครปฐม สุพรรณบุรี สมุทรสงครามและสมุทรสาคร

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไทแก่งหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม
นครราชสีมาบุรีรัมย์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์
หนองคาย อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี และยโสธร

อาชีพ แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้

รับราชการ หมายถึงการทำงานรับราชการ ลูกจ้างรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ
ลูกจ้าง หมายถึงการทำงานเป็นลูกจ้างในบริษัทเอกชนและผู้รับจ้างอื่น ๆ
ค้าขายและเจ้าของกิจการ หมายถึงการประกอบอาชีพส่วนตัว ทั้งในด้านการ
ขายสินค้าและบริการ

เกษตรกรรม หมายถึงการประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำนา ทำสวน
ทำไร่ เลี้ยงสัตว์และทำประมง

อื่น ๆ หมายถึงการประกอบอาชีพอย่างอื่น ที่นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว
รวมถึง ถึงแก่กรรม อยู่บ้านเฉย ๆ และรับบำนาญ

ผู้มีวุฒิเทียบเท่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หมายถึงผู้ที่ผ่านการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียน
อาชีวศึกษา หรือสอบเทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 5 จากโรงเรียนต่างประเทศ ฝึกหัดครู
และอื่น ๆ

สถานภาพส่วนตัว หมายถึง เพศ และการประกอบอาชีพของบิดามารดา

ขอตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยถือว่า

1. คณะหรือประเภทวิชาที่ผู้สมัครสอบคัดเลือก สมัครเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
คือ คณะ หรือประเภทวิชาที่ผู้สมัครเลือกเป็นอันดับหนึ่ง

2. ที่อยู่ของบิดามารดาของผู้สอบคัดเลือก ถือเป็นภูมิลำเนาของผู้สอบคัดเลือก

ความจำกัดของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกตัวอย่างประชากร เฉพาะผู้สมัครสอบคัดเลือกที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่า ในปีการศึกษา 2517 เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ตัวอย่างประชากรที่ยังคงสถานภาพทางวิชาการตามหลักสูตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าของกระทรวงศึกษาธิการ และไม่เคยมีประสบการณ์ในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งจัดโดยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมาก่อน

แต่อาจมีตัวอย่างประชากรบางหน่วยที่ได้ศึกษาเพิ่มเติมจากหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือเทียบเท่าของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะ หรือได้เคยมีประสบการณ์ในการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษา ซึ่งจัดโดยทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐมาก่อนขณะที่ยังไม่มีสิทธิ์สอบ

และเนื่องจากผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในคณะหรือประเภทวิชาใด จะต้องสอบให้ได้คะแนนสูงตามเกณฑ์ในปีนั้น ๆ ดังนั้นอันดับในการเลือกคณะหรือประเภทวิชาตามระเบียบการสอบคัดเลือกซึ่งมีให้เลือกถึง 6 อันดับ อาจมีผลต่อโอกาสงานการสอบคัดเลือกได้

เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงอาจทำให้ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยนี้คลาดเคลื่อนไปบ้าง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย